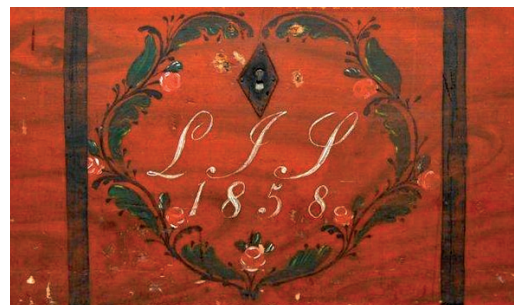

Jon Suul: HANDVERKERE I DET NORDENFJELLSKE

Gjennom vel 25 år har arkitekt Jon Suul samlet opplysninger om de gamle håndverkerne, registrert de mange ting de har laget i det Nordenfjellske. Han har gått tilbake til de eldste kjente håndverkere fra middelalderen og opp til dagens utøvere av de gamle håndverk. Det gjelder arbeider i tre, bemaling og metallarbeider. Vi finner her de mest sofistikerte håndverkerne og de vanlig flinke som sørget for at folk kunne skaffe seg vakre ting til sine bygninger og rom.

Utsnitt av Vefsn-kiste, 1858.

Den publikasjon som nå planlegges på grunnlag av Suuls store innsamlingsarbeid er først og fremst en dokumentasjon av kunnskap. Gjenstandene og inventaret forteller om viktige sider av dagliglivet i "gamle dager". Interessen for denne type publikasjoner var stor tidligere, og vi kan spesielt nevne de mange verkene som kom under hele 1800-tallet og første halvdel av 1900-tallet. Nevnes kan publikasjoner av fortidsminner – gjenstander, inventar og bygninger samt levninger av slike. Vi kan si at nasjonen hadde vareopptelling av alt som representerte fortiden og som kunne bidra til nasjonsbyggingen. Viktigheten av alt dette ble sterkt manifestert i Jubileumsutstillingen i Oslo i 1914 og i den store Trønderlagsutstillingen i Trondheim i 1930 med den rikshistoriske Olavsutstillingen i Erkebispegården. Verket til Jon Suul slutter seg inn i rekken av disse store oversiktsverk som fremdeles er de sentrale oppslagsverk for dem som arbeider med vår gamle kulturarv.

I siste halvdel av 1900-tallet har verdien og ikke minst opplæring i det vi kaller empirisk kunnskap fått vike for behovet for teori og metode. Dette for bedre å kunne sette for eksempel gjenstander og hele bygningsmiljøer inn i en større sammenheng. Denne utvikling som i seg selv er meget verdifull, har dessverre ført til at gjenstandskunnskap har blitt nedprioritert. Vi ser nå at den eldre generasjon som har stor kunnskap om gjenstander, etter hvert faller for aldersgrensen. Vi står foran et generasjonsskifte hvor behovet for opplæring blir maktpåliggende dersom vår kulturarv skal kunne fortelle noe som helst om fortiden i fremtiden. Dette gjelder for folk flest på gårder og i private hjem, men ikke minst for forskere og konservatorer ved museene. Håndverkskunnskapen må heller ikke glemmes for skal denne arven holdes i hevd må de gamle håndverk også holdes i hevd. Opplæring er igjen det sentrale stikkordet.

Jon Suuls arbeid vil bli et helt uvurderlig oppslagsverk for både spesialister og folk flest spesielt i Midt-Norge og i Jämtland med Herjedalen i Sverige. Håpet er at eventuelle inntekter av verket kan gå inn i et fond for å støtte videre kunnskapsutvikling, med fordypning og spredning av kunnskapen i et samspill mellom alle som har interesse for denne rike kulturarven.

Prosjektet anbefales av:

Fortidsminneforeningen
v/styreleder Trygve Brakstad

Norges kulturvernforbund
v/styreleder Johan Hellberg

Riksantikvaren
v/riksantikvar Jørn Holme

NIKU
v/direktør Carsten Paludan-Müller

**Nidaros Domkirkes
Restaureringsarbeider**
v/direktør Øivind Lunde

Museene i Sør-Trøndelag
v/adm. direktør Suzette Paasche

Stiklestadsmuseene
v/direktør Turid Hofstad

Jamtli
v/landsantikvarie Henrik Zipsane

Støttegruppen for realiseringen av verket vil anbefale at støtte kan bli gitt, og det er opprettet en konto hos MiST.